Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Eugenia Culinca

Dosarul nr. 2a-3508/25
(2-24146949-02-2a-06102025)

D E C I Z I E

8 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ana Panov
Judecători Elena Bolocan și Svetlana Vîșcu

Grefier Victoria Chirilov

Examinând în ședința de judecată publică apelul declarat de către ***** Dorina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani împotriva ***** Dorinei și a lui ***** Andrei, intervenient accesoriu IMSP AMT sect.Rîșcani, Inspectoratul de Poliție sect.Rîșcani, cu privire la decăderea din drepturile părintești,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani împotriva ***** Dorinei și a lui ***** Andrei, intervenient accesoriu IMSP AMT sect.Rîșcani, Inspectoratul de Poliție sect.Rîșcani, cu privire la decăderea din drepturile părintești, -

A C O N S T A T A T :

Pretențiile reclamantului:

La 16 decembrie 2024, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani a depus în instanță cerere de chemare în judecată împotriva Dorinei ***** și Andrei *****, intervenienți accesorii Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială a sectorului Rîșcani și Inspectoratul de Poliție sectorul Rîșcani, cu privire la decăderea din drepturi părintești.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 13 decembrie 2024, în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani, au fost înregistrate fișele de sesizare nr. 264 și nr. 265, referitor la un caz suspect de ***** *****, născut la *****, și *****, născută la *****, fiind semnalate îngrijorări privind un eventual consum repetat de alcool de către mama acestora, ***** Dorina.

În vederea verificării circumstanțelor sesizate, la aceeași dată, membrii echipei multidisciplinare, formată din reprezentanți ai Inspectoratului de Poliție sectorul Râșcani, ai Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani și ai

Centrului Medicilor de Familie nr. 11, s-au deplasat la domiciliul copiilor, situat în mun. Chișinău, *****, pentru confirmarea sau infirmarea suspiciunilor indicate.

Reprezentantul reclamantei a relatat că, la domiciliu, membrii echipei multidisciplinare au identificat-o pe ***** Dorina împreună cu cei doi copii minori, *****și *****.

Potrivit celor constatate, mama manifesta un comportament agresiv și neobișnuit, existând bănuieli rezonabile că aceasta se afla în stare avansată de ebrietate.

Totodată, copiii se aflau în condiții nesatisfăcătoare de trai și erau murdari, iar în locuință era dezordine, lucruri împrăștiate, inclusiv haine și scutece, se simțea miros neplăcut și se aflau doi câini de talie mare, cu comportament agresiv, circumstanțe apreciate ca fiind de natură să pună în pericol siguranța minorilor.

În aceste condiții, acționând în temeiul art. 8 lit. b), art. 9, art. 10 și art. 11 din Legea nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, membrii echipei multidisciplinare au decis, la 13 decembrie 2024, luarea imediată a copiilor ***** și ***** de la mama lor, ***** Dorina, ca urmare a constatării situației de risc.

Reprezentantul reclamantei a mai specificat că, la 13 decembrie 2024, au fost emise dispozițiile Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Râșcani nr. 01/1846 și nr. 01/1847, privind plasamentul de urgență al copiilor menționați în Centrul municipal de plasament și reabilitare a copiilor de vârstă fragedă, pe un termen de până la 72 de ore, cu posibilitatea prelungirii plasamentului până la 45 de zile.

Suplimentar, reprezentantul Direcției a menționat că, minorul ***** a mai fost identificat anterior într-o situație de risc similară. Astfel, la 15 aprilie 2022, copilul a fost separat de mamă și plasat de urgență în Centrul municipal de plasament și reabilitare a copiilor de vârstă fragedă, întrucât mama se afla în stare de ebrietate, iar copilul era întreținut în condiții nesatisfăcătoare de trai.

Ulterior, la 27 septembrie 2022, minorul a fost reintegrat în familie, având în vedere că ***** Dorina ar fi beneficiat de tratament împotriva consumului de alcool, s-ar fi angajat în câmpul muncii și ar fi îmbunătățit condițiile de trai ale copiilor.

Totodată, reprezentantul reclamantei a invocat că, prin sentința din 12 decembrie 2012, ***** Dorina a fost condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 149 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită, cu aplicarea art. 80 Cod penal, pedeapsa închisorii pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar pentru femei de tip deschis.

S-a indicat că aceasta a fost condamnată în legătură cu decesul copiilor săi Motruc Daniil și Motruc Darii, survenit prin asfixiere cu mase vomitive, în contextul inacțiunii și al îngrijirii necorespunzătoare din partea mamei.

Reprezentantul reclamantei a mai menționat că, ***** Dorina este caracterizată negativ de organele de poliție, fiind descrisă ca o persoană agresivă, violentă și consumatoare de alcool.

În privința pârâtului ***** Andrei, reprezentantul Direcției a atras atenția că, pe parcursul monitorizării cazului, nu s-a constatat că acesta s-ar preocupa de situația fiului său minor *****. Potrivit reclamantei, pârâtul nu ar fi întreprins acțiuni pentru a

preveni situația de risc la care copilul a fost supus în mod repetat de către mamă, nu s-ar interesa de educația, îngrijirea și starea de sănătate a fiului său, iar ca urmare minorul a ajuns să fie plasat într-o instituție de protecție socială de tip rezidențial.

În circumstanțele descrise, partea reclamantă a concluzionat că sunt întrunite temeiurile pentru admiterea acțiunii, solicitând decăderea pârâtei ***** Dorina din drepturile părintești față de copiii minori ***** și *****, precum și decăderea pârâtului ***** Andrei din drepturile părintești față de copilul minor *****, cu raportare la prevederile art. 67 lit. a), e), f), h) Codul familiei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani împotriva Dorinei Sîrbu și Andrei Sîrbu, intervenienți accesorii Instituţia Medico-Sanitară Publică Asociaţia Medicală Teritorială a sectorului Rîșcani și Inspectoratul de Poliție sectorul Rîșcani cu privire la decăderea din drepturi părintești.

S-a decăzut Dorina Sîrbu, cod personal *****, din drepturile părintești în privința copiilor minori **********, născut la *****, cod personal *****, și ***** *****, născută la *****, cod personal *****.

S-a decăzut Andrei Sîrbu, cod personal *****, din drepturile părintești în privința copilului minor Egor *****, născut la *****, cod personal *****.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că, menținerea drepturilor părintești în sarcina pârâților ar reprezenta un risc major pentru sănătatea și securitatea minorilor, împiedicându-le dezvoltarea armonioasă. Faptele grave și repetate, lipsa de efort pentru a se redresa și situația de detenție a tatălui demonstrează că pârâții sunt inapți să exercite funcția parentală.

De asemenea, a conchis că, cumulul circumstanțelor administrate denotă cert întrunirea în speță a temeiurilor legale de decădere a pârâtei Sîrbu Dorina din drepturile părintești asupra copiilor ********** născut la ***** și ***** ***** născută la *****, totodată și decăderea a pârâtului Andrei Sîrbu din drepturile părintești asupra copilului minor **********, soluție ce urmează a fi realizată în interesul suprem al copiilor.

Solicitarea apelantului:

La 9 iulie 2025, Sîrbu Dorina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea apelului, Sîrbu Dorina a susținut că, este o mamă responsabilă și că nu va mai consuma băuturi alcoolice. În acest sens, a indicat că i-ar fi fost implantat intramuscular preparatul „Espiral” pentru o perioadă de 5 ani. A relatat că, este

încadrată în câmpul muncii, deși neoficial, și a menționat că a efectuat reparație în locuință, apreciind că minorilor le-ar fi mai bine să locuiască împreună cu părinții.

Subsecvent, la 31 martie 2026, avocatul Gafton Mihail în interesele Sîrbu Dorinei a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani împotriva Sîrbu Dorinei și a lui Sîrbu Andrei, cu privire la decăderea din drepturile părintești să fie respinsă integral.

În motivarea apelului a susținut că, de la pronunțarea hotărârii primei instanțe și până la examinarea cauzei în apel, situația de fapt s-a modificat în mod esențial.

În acest sens, a argumentat că fotografiile prezentate de reclamantă, care reflectau anterior starea locuinței, nu mai sunt actuale, întrucât în apartamentul ce aparține Sîrbu Dorinei ar fi fost efectuată o reparație capitală, iar condițiile de trai s-ar fi îmbunătățit considerabil.

La fel, în susținerea acestei poziții, apelanta a indicat că în locuință nu s-ar mai regăsi dezordinea și gunoiul constatate anterior, nu ar exista obiecte care să denote un mod de trai dezordonat sau antisocial, precum sticle de băuturi alcoolice ori scutece murdare, aspecte care, în opinia sa, ar confirma schimbarea calitativă a stilului de viață al mamei.

Totodată, a invocat schimbări și în planul funcționării sociale, menționând că Sîrbu Dorina a fost angajată la *****, în funcția de vânzător, conform ordinului nr. 3668-C din 17 martie 2026.

În opinia sa, această împrejurare ar avea efect benefic asupra stării psiho-emoționale a mamei, ar contribui la distanțarea acesteia de consumul de alcool și i-ar permite să asigure întreținerea materială a copiilor.

Concomitent, a enunțat că, potrivit unei adeverințe eliberate de administrația blocului locativ, Sîrbu Dorina ar locui împreună cu Roșca Petru și copiii ***** și *****, susținând astfel că există un cadru familial în care minorii ar putea fi îngrijiți.

Un alt argument esențial al apelului vizează situația copilului ***** și anume că nu ar fi fost clarificate circumstanțele în care minora a fost plasată sub tutela statului, deși, potrivit certificatului de naștere, în calitate de tată figurează Roșca Petru.

În corespundere cu cele relatate, a notat că, instanța de fond și reclamanta nu ar fi explicat de ce minora nu a fost transmisă în grija tatălui, care ar dispune de drepturi părintești depline.

Suplimentar, a nuanțat că, Roșca Petru este angajat în câmpul muncii, conform ordinului ***** nr. 1246-C din 27 ianuarie 2026, ceea ce, în opinia sa, ar demonstra capacitatea acestuia de a avea grijă de fiica sa, *****.

În concluzie, a apreciat că schimbările intervenite în viața Sîrbu Dorinei, îmbunătățirea condițiilor de trai, angajarea acesteia în câmpul muncii, precum și pretinsa neclarificare a situației juridice a minorei ***** în raport cu tatăl său, Roșca Petru, impun casarea hotărârii contestate și respingerea integrală a acțiunii înaintate de Direcția pentru protecția drepturilor copilului.

Argumentele participaților la proces:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, avocatul Gafton Mihail în interesele apelantului Sîrbu Dorina, a solicitat admiterea apelului, conform motivelor de fapt și de drept invocate, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani împotriva Sîrbu Dorinei și a lui Sîrbu Andrei, intervenient accesoriu IMSP AMT sect. Rîșcani, Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani, cu privire la decăderea din drepturile părintești să fie respinsă integral.

Apelanta Sîrbu Dorina, a pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentantul intimatei Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, Donica Ludmila, a solicitat respingerea cererii de apel declarată de Sîrbu Dorina, cât și apelul suplimentar înaintat de avocatul Gafton Mihail în interesele apelantului Sîrbu Dorina cu menținerea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 iulie 2025.

Intimatul Sîrbu Andrei, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei.

Intervenientul accesoriu IMSP AMT, sect. Rîșcani, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei.

Totodată, Colegiul reține că, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, la 8.12.2025, reprezentantul intervenientului accesoriu, Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani, Tihai Andrei, a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, fiind antrenat în acțiuni de serviciu.

Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa părților care nu s-au prezentat. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 8 iulie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 9 iulie 2025, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră apelul declarat drept neîntemeiat, pasibil respingerii cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hiro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Din textul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, se desprinde că, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu

stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

Cu întâietate, Colegiul civil al Curții de Apel Centru, consideră întemeiat a statua că, conform art. 2 alin. (1) Codul familiei, familia şi relaţiile familiale în Republica Moldova sînt ocrotite de stat.

În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2), (3) Codul Familiei, fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului; Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gândirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei.

În temeiul art. 53 alin. (1), (2) Codul Familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime; Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură de părinţi sau persoanele care îi înlocuiesc, iar în cazurile prevăzute de lege – de autoritatea tutelară/teritorială sau de alte organe abilitate. Părinţii poartă răspundere, prevăzută de legislaţie, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligaţiilor de îngrijire şi educaţie a copilului.

În concordanță cu art. 58 alin. (1) părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În continuare art. 62 alin. (1)- (4) Codul Familiei prevede că, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite.Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului. Părinţii poartă răspundere, în modul stabilit, pentru exercitarea drepturilor părinteşti în detrimentul intereselor copilului.

Potrivit art. 67 Codul familiei, părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă: a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere; b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară; c) fac abuz de drepturile părinteşti; d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicând violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului; e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului; f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; g) au săvârşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi h) în alte cazuri când aceasta o cer interesele copilului.

Conform art. 68 alin. (1)-(4) Codul familiei, decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească. Acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară/teritorială. Cererea privind decăderea din drepturile părinteşti se examinează cu

participarea obligatorie a autorităţii tutelare/teritoriale. Instanţa judecătorească este obligată să transmită, în termen de 3 zile din momentul cnd hotărâea privind decăderea din drepturile părinteşti a rămas definitivă, o copie a acesteia organului stare civilă din raza teritorială a instanţei.

În acord cu dispozițiile art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

În același timp și Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30 noiembrie 2023, la art. 11 alin. (2) statuează că, părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

Din conținutul pretențiilor formulate de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Rîșcani în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii îl constituie decăderea Sîrbu Dorinei din drepturile părintești față de copiii minori *****, născut la *****, și *****, născută la *****, precum și decăderea lui Sîrbu Andrei din drepturile părintești față de copilul minor *****, cu invocarea existenței unor circumstanțe care, în opinia reclamantei, ar demonstra neexercitarea corespunzătoare a obligațiilor părintești și necesitatea intervenției instanței în vederea protejării interesului superior al copiilor.

Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art. art. 238-241 Codul de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Probatoriul administrat în speță atestă că, minorul *****, născut la *****, este copilul comun al pârâților Sîrbu Andrei și Sîrbu Dorina, fapt confirmat prin certificatul de naștere anexat la materialele dosarului (f.d. 20).

Succesiv, în temeiul certificatului de naștere al minorei ***** (f.d. 19), se constată filiația acesteia cu pârâta Sîrbu Dorina, cea din urmă fiind mama minorei.

În concordanță, cu cele relatate supra, instanța de apel reține că, copii minori ********** și ***** ***** se afla în grija mamei Dorina Sîrbu.

Conform Notei Informative cu nr. 61/16-536 din 13.12.2024, eliberată de către Direcția Generală pentru protecția Drepturilor Copilului, membrii Echipei multidisciplinare, la 13.12.2024, au decis luarea copiilor ***** și *****, domiciliați pe adresa: *****, de la mama Sîrbu Dorina, din motiv că, au fost depistați în situație de risc. Or, mama copiilor Dorina Sîrbu avea un comportament agresiv și straniu, dând bănuieli rezonabile că se află în stare de ebrietate avansată. Copii se aflau în condiții nesatisfăcătoare de trai și foarte murdari. În locuință era dezordine, lucruri împrăștiate, miros neplăcut în locuință, doi câini mari agresivi, fapt ce pune în pericol siguranța copiilor. Suplimentar s-a constatat că, la data de 15.04.2022 până la data de 27.09.2022, copilul ********** a mai fost separat de mama, Sîrbu Dorina, care la fel a

fost depistată în stare de ebrietate, iar copilul în condiții nesatisfăcătoare de trai (f.d.10).

Față de cele elucidate, Colegiul constată că, la 13.12.2024, au fost emise dispozițiile nr. 01/1846 și nr. 01/1847 a Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Rîșcani, cu privire la plasamentul de urgență al copiilor nominalizați, în centrul municipal de plasament. (f.d. 11, 12).

În aceeași ordine de idei, instanța de apel subliniază că, anterior potrivit dispoziției nr.01/127 din 14.04.2022, cu privire la plasamentul de urgență al copilului *****, născut la *****, s-a dispus plasarea în regim de urgență a copilului ********** în Centrul Municipal de Plasament și Reabilitare a Copiilor de Vârstă Fragedă. În motivare s-a indicat că, în baza sesizării telefonice din 14.04.2022 a medicului de familie din cadrul CMF nr. 11, reprezentanții Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Rîșcani au fost informați că, mama Dorina Sîrbu se află în stare de ebrietate, era agresivă și nu asigură copilul la asistența medicală recomandată. Totodată, în rezultatul celor constate la domiciliul copilului la 14.04.2022 de către echipa multidisciplinară, mama fiind depistată în stare avansată de ebrietate și agresivă, folosind cuvinte necenzurate. (f.d. 28)

Din înscrisurile prezentate de către Direcție, se atestă că, prin Dispozițiile nr.22-d și nr.23-d din 20.01.2025, de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor copilului, s-a dispus stabilirea statutului de copii rămași temporar fără ocrotire părintească, pentru copii minori ***** ***** și ********** (f.d. 49, 50).

În continuare, potrivit Dispozițiilor nr. 39-d și 40-d din 24.01.2025 de către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor copilului s-a dispus plasarea copiilor minori ********** și ***** ***** în Centrul municipal de plasament și reabilitare a copiilor de vârsta fragedă, pentru un termen de 6 luni (f.d. 47, 48).

Din răspunsul Ministerului Justiției, cu nr. 5/401 din 21.02.2025, eliberat de directorul comisar-șef de justiție, Dascal Veaceslav, rezultă că, condamnatul Sîrbu Andrei se află în detenție în penitenciarul nr.17-Rezina, conform încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din data de 28.11.2022, dosar 8-42/2022, condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, la 15 ani de închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis (f.d. 51).

Potrivit caracteristicei eliberate de către comisarul principal al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Tihai Andrei, la locul de trai cet. Sîrbu Dorina este caracterizată în mod negativ, vecinii, rudele și membrii de familie indică asupra modului de trai tendențios, deseori creează situații de conflict și este predispusă la comiterea infracțiunilor și contravențiilor. Totodată s-a comunicat că, de către angajații poliției teritoriale, în privința cet. Sîrbu Dorina au fost pornite cauze penale și contravenționale, la fel în privința acesteia au parvenit plângeri, privind comportamente ostile și anti-sociale, atât cu membrii de familie cât și în sfera publică. Anterior a fost condamnată pentru fapte penale contra vieții și sănătății persoanei și figurează în listele subiecților prevenției individuale în calitate de „Subiectul care prezintă anumit interes pentru organele de poliție”. În concluzie a fost caracterizată „negativ” (f.d. 53-verso).

Conform notei informative, întocmită de către reprezentanții autorității tutelare, conform căreia, la 04.06.2025, reprezentanții autorității tutelare s-au deplasat pe adresa *****, la domiciliul cet. Sîrbu Dorina, copii căreia au fost luați din familie și plasați în Centrul de plasament, ca rezultat în timpul vizitei s-a observat că condițiile de trai nu s-au îmbunătățit, locuința necesită reparație. În apartament persistă un miros neplăcut, greu de suportat, nu se respectă igiena. În locuință sunt și doi câini mari de rasă, care pot prezenta pericol pentru membrii familiei. Suplimentar s-a constatat că, în rezultatul discuției purtate cu cet. Dorina Sîrbu, au fost informați că nu s-a înregistrat oficial în câmpul muncii și nu s-a adresat după ajutor medical contra consumului de alcool, dar vizitează copii în centrul de plasament. Astfel a fost constatat că, până la moment, comportamentul cet. Sîrbu Dorina nu s-a îmbunătățit (f.d. 55).

În astfel de circumstanțe, autoritatea tutelară, acționând în interesele copiilor minori ***** și *****, a înaintat instanței de judecată acțiune, prin care a solicitat, în temeiul art. 67, 68 Codul familiei, decăderea din drepturile părintești a Dorinei Sîrbu față de copii ***** și ***** și a lui Sîrbu Andrei, față de copilul *****.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil constată că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind adoptată cu respectarea principiului interesului superior al copiilor minori, principiu care impune instanței obligația de a acorda prioritate protecției vieții, sănătății, siguranței, dezvoltării fizice, emoționale și sociale a copiilor, în raport cu orice alt interes concurent al părinților.

Colegiul notează că, în cauzele ce vizează decăderea din drepturile părintești, analiza instanței nu se limitează la aprecierea declarațiilor părintelui privind intenția de redresare, ci presupune verificarea existenței unor garanții reale, constante și obiectiv confirmate că minorii pot fi crescuți într-un mediu sigur, stabil și adecvat vârstei lor.

În speță, asemenea garanții nu rezultă din materialele dosarului, dimpotrivă, probatoriul administrat confirmă existența unor situații repetate de risc, generate de conduita mamei și de lipsa unui mediu familial sigur pentru copii.

Reține Colegiul civil că, situația minorilor ***** și ***** nu a fost una accidentală sau izolată. Or, la 13 decembrie 2024, în baza fișelor de sesizare nr. 264 și nr. 265, echipa multidisciplinară s-a deplasat la domiciliul copiilor, unde a identificat-o pe ***** Dorina împreună cu minorii.

Astfel, potrivit constatărilor consemnate, mama manifesta un comportament agresiv și neobișnuit, existând bănuieli rezonabile că se afla în stare avansată de ebrietate, iar copiii se aflau în condiții nesatisfăcătoare de trai, erau murdari, locuința era dezordonată, cu miros neplăcut, fiind prezenți și doi câini de talie mare, agresivi, circumstanțe apreciate ca punând în pericol siguranța copiilor.

Corespunzător, aceste împrejurări au determinat intervenția imediată a autorității tutelare și dispunerea plasamentului de urgență al minorilor în Centrul municipal de plasament și reabilitare a copiilor de vârstă fragedă, pe un termen inițial de până la 72 de ore, cu posibilitatea prelungirii. Măsura nu a fost una formală, ci a fost justificată de constatarea unei situații concrete de risc, în care siguranța și îngrijirea corespunzătoare a copiilor nu mai puteau fi asigurate în mediul familial existent.

Relevanță deosebită prezintă caracterul repetat al situațiilor de risc, având în vedere că din materialele cauzei rezultă că minorul ***** a mai fost separat anterior de mamă, la 15 aprilie 2022, într-o situație similară, în care mama se afla în stare de ebrietate, iar copilul era întreținut în condiții nesatisfăcătoare de trai. Deși ulterior copilul a fost reintegrat în familie, pe motiv că Sîrbu Dorina ar fi urmat tratament împotriva consumului de alcool, s-ar fi angajat în câmpul muncii și ar fi îmbunătățit condițiile de trai, reapariția unei situații similare în decembrie 2024 demonstrează că redresarea anterioară nu a fost una stabilă și durabilă.

Astfel, Colegiul civil atestă că, prima instanță a apreciat corect că nu se află în prezența unei simple deficiențe temporare de organizare a vieții de familie, ci a unui tipar comportamental care a generat în mod repetat intervenția autorității tutelare.

În asemenea condiții, interesul superior al copiilor impune prevenirea expunerii acestora la noi episoade de neglijare, insecuritate și instabilitate, iar instanța nu poate condiționa protecția minorilor de promisiuni viitoare ale părintelui, în lipsa unor dovezi ferme privind schimbarea durabilă a conduitei.

În privința apelantei Sîrbu Dorina, instanța reține că argumentele privind faptul că ar fi o mamă responsabilă, că nu va mai consuma alcool, că ar fi efectuat reparație în locuință și că ar fi angajată în câmpul muncii nu combat concluziile primei instanțe. Or, aceste susțineri exprimă, în esență, intenții și circumstanțe invocate ulterior, însă nu înlătură constatările obiective privind situațiile de risc deja produse și nici nu demonstrează o schimbare suficient de stabilă pentru a garanta protecția copiilor.

Colegiul subliniază că, îmbunătățirea condițiilor materiale de trai, chiar dacă ar fi reținută, nu este suficientă, prin ea însăși, pentru a exclude temeiurile decăderii din drepturile părintești. Exercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești presupune nu doar existența unui spațiu locativ amenajat, ci și capacitatea părintelui de a asigura îngrijire constantă, supraveghere, stabilitate emoțională, protecție împotriva pericolelor, igienă, alimentație, acces la asistență medicală și un mediu lipsit de comportamente care afectează dezvoltarea copilului.

În același sens, simpla angajare în câmpul muncii nu poate fi privită ca o garanție suficientă a capacității parentale, atât timp cât riscul reținut de prima instanță nu a vizat exclusiv lipsa veniturilor, ci un ansamblu de factori: consumul de alcool, comportamentul agresiv, condițiile insalubre de trai, lipsa unei îngrijiri corespunzătoare și repetarea situației de risc.

Prin urmare, angajarea invocată poate constitui un element favorabil, însă nu este de natură să răstoarne concluzia privind necesitatea protejării imediate și efective a minorilor.

Ba mai mult, în acest context Colegiul, reține și caracteristica negativă a mamei, potrivit căreia Sîrbu Dorina este descrisă de organele de poliție ca o persoană agresivă, violentă și consumatoare de alcool. De asemenea, s-a indicat că aceasta a fost caracterizată negativ, inclusiv prin raportare la comportamente ostile și antisociale. Aceste elemente nu pot fi analizate izolat, ci în corelație cu situațiile concrete în care copiii au fost identificați în condiții de risc, ceea ce confirmă concluzia primei instanțe privind lipsa unui mediu sigur pentru minori.

Mai mult, Colegiul civil evidențiază că, la adoptarea hotărârii, instanța de fond a valorificat și nota informativă întocmită ca urmare a vizitei efectuate de autoritatea tutelară, la 4 iunie 2025, la domiciliul pârâtei. Potrivit acesteia, până la momentul respectiv, condițiile de trai nu înregistraseră îmbunătățiri, locuința necesita reparație, persista un miros neplăcut, normele de igienă nu erau respectate, iar în apartament se aflau doi câini mari de rasă, care puteau prezenta pericol pentru membrii familiei.

Totodată, s-a constatat că Sîrbu Dorina nu era angajată oficial și nu se adresase după ajutor medical pentru consumul de alcool. Aceste date confirmă că, la momentul examinării cauzei în fond, nu existau suficiente elemente obiective care să demonstreze o redresare reală.

În raport cu argumentul apelantei potrivit căruia minorilor le-ar fi mai bine să locuiască împreună cu părinții, Colegiul reține că dreptul copilului de a crește în familie este un drept fundamental, însă acesta nu poate fi interpretat în mod absolut. Copilul are dreptul să locuiască împreună cu părinții săi numai în măsura în care acest fapt nu contravine interesului său superior. Atunci când probele confirmă că mediul familial expune copilul la neglijare, insecuritate, lipsă de igienă, comportament agresiv și instabilitate, protecția copilului prevalează asupra menținerii formale a relației juridice părinte-copil.

Cu privire la situația pârâtului Sîrbu Andrei, Colegiul civil reține că, prima instanță a constatat, în baza răspunsului Ministerului Justiției, că acesta se află în detenție în Penitenciarul nr. 17-Rezina, fiind condamnat la 15 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal.

Astfel, această circumstanță obiectivă îl plasează în imposibilitatea de a exercita efectiv obligațiile părintești față de minorul *****, inclusiv cele privind îngrijirea zilnică, supravegherea, educația, protecția, sprijinul emoțional și întreținerea materială.

Prin urmare, detenția de lungă durată a tatălui nu este analizată ca o sancțiune suplimentară aplicată acestuia, ci ca o circumstanță relevantă în aprecierea capacității sale reale de a exercita drepturile și obligațiile părintești în interesul copilului.

Or, în condițiile în care copilul este de vârstă fragedă, iar perioada de detenție depășește semnificativ etapele esențiale ale dezvoltării sale, menținerea drepturilor părintești ale tatălui ar crea o situație de incertitudine juridică și ar limita posibilitatea autorității tutelare de a identifica o soluție stabilă și adecvată pentru protecția copilului.

Totodată, Colegiul reține că apelurile formulate nu aduc argumente de natură să combată concluziile primei instanțe în privința pârâtului Sîrbu Andrei, întrucât din materialele cauzei rezultă că acesta nu s-a implicat efectiv în îngrijirea, educația și protecția minorului *****, iar situația sa de detenție confirmă imposibilitatea obiectivă de exercitare a funcției parentale.

Completul judiciar apreciază că argumentele apelantei referitoare la Roșca Petru, indicat ca tată al minorei *****, nu sunt de natură să înlăture temeiurile decăderii mamei din drepturile părintești. Or, obiectul prezentei cauze îl constituie conduita pârâtei Sîrbu Dorina în raport cu copiii săi și conduita pârâtului Sîrbu Andrei în raport cu minorul Egor.

În condițiile subscrise, eventuala capacitate a unei alte persoane de a prelua îngrijirea minorei sau oportunitatea unei alte forme de plasament ține de procedurile de protecție specială a copilului și nu anulează circumstanțele ce confirmă neexercitarea corespunzătoare a obligațiilor părintești de către mamă.

În aceste circumstanțe, Completul judiciar constată că prima instanță a analizat cauza prin raportare la ansamblul probelor administrate și a reținut în mod justificat că menținerea drepturilor părintești ale pârâților ar reprezenta un risc major pentru sănătatea, securitatea și dezvoltarea armonioasă a minorilor. Situațiile repetate de risc, constatările echipei multidisciplinare, lipsa unei redresări stabile a mamei, caracteristica negativă a acesteia și detenția de lungă durată a tatălui confirmă temeinicia soluției de decădere din drepturile părintești.

Raportat la cele constatate, Colegiul civil conchide că, argumentele invocate în cererea de apel și suplimentul la apel, nu demonstrează aplicarea eronată a legii sau aprecierea greșită a probelor de către prima instanță. Dimpotrivă, hotărârea contestată corespunde interesului superior al copiilor minori și urmărește asigurarea unui cadru stabil, sigur și adecvat dezvoltării acestora.

În același context, Completul judiciar reține că soluția primei instanțe este compatibilă și cu exigențele art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului, astfel cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În cauza *Strand Lobben și alții c. Norvegiei [MC]*, nr. 37283/13, hotărârea din 10 septembrie 2019, §§ 204–207, Curtea a statuat că, în cauzele ce privesc copiii, interesul superior al acestora are o importanță primordială, iar atunci când interesele copilului și cele ale părinților intră în conflict, interesul copilului poate prevala, în funcție de natura și gravitatea circumstanțelor.

Totodată, în cauza *N.P. c. Republicii Moldova*, nr. 58455/13, hotărârea din 6 octombrie 2015, §§ 64–68, Curtea a subliniat că decăderea din drepturile părintești constituie o măsură gravă, care poate fi justificată doar în circumstanțe excepționale, atunci când este impusă de o cerință imperioasă ce ține de interesul superior al copilului. În aceeași cauză, Curtea a reținut că interesul copilului presupune menținerea legăturilor familiale, cu excepția situației în care familia s-a dovedit inaptă, precum și asigurarea dezvoltării copilului într-un mediu sigur și protejat.

Raportând aceste principii la circumstanțele prezentei cauze, Colegiul constată că măsura decăderii din drepturile părintești nu a fost dispusă în mod formal sau abstract, ci în baza unui cumul de circumstanțe concrete: situațiile repetate de risc, constatările echipei multidisciplinare, condițiile necorespunzătoare de trai, comportamentul agresiv și suspectat de consum de alcool al mamei, caracteristica negativă a acesteia, precum și imposibilitatea obiectivă a tatălui Sîrbu Andrei de a exercita efectiv obligațiile părintești, în contextul executării unei pedepse privative de libertate de lungă durată.

Deci, în prezenta cauză, interesul copiilor minori ***** și ***** de a beneficia de un mediu sigur, stabil și corespunzător dezvoltării lor prevalează asupra interesului părinților de a menține formal drepturile părintești, în condițiile în care probatoriul administrat demonstrează că menținerea acestei situații juridice ar fi contrară sănătății, securității și dezvoltării armonioase a minorilor.

În raport cu cele reținute, Colegiul civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru concluzionează că motivele invocate în apel sunt neîntemeiate și nu răstoarnă concluziile instanței de fond, care a stabilit corect circumstanțele cauzei și a aplicat în mod corespunzător normele de drept incidente. Prin urmare, apelul declarat de Sîrbu Dorina urmează a fi respins, iar hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 8 iulie 2025 menținută.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de către Sîrbu Dorina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 8 iulie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect.Rîșcani împotriva Sîrbu Dorinei și a lui Sîrbu Andrei, intervenient accesoriu IMSP AMT sect.Rîșcani, Inspectoratul de Poliție sect.Rîșcani, cu privire la decăderea din drepturile părintești.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecător Ana Panov

Judecători Elena Bolocan

Svetlana Vîșcu